

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

SLÖJDUNDERVISNINGSBLAD

från

NÄÄS.

Fjerde årgången. N:o 9 (41).

Redaktör: OTTO SALOMON.
Näås, Floda Station.

(Tryckt $\frac{22}{10}$) 1888.

Olika synpunkter vid slöjdundervisningen.

II.

På pedagogisk grund står äfvenledes den tekniska rigtningen. Enligt densamma ligger slöjdundervisningens hufvudsakliga betydelse deruti, att den vänjer lärjungarne handtera särskildt de inom snickeriet förekommande verktygen på ett i möjligaste mån tillfredsställande sätt, samtidigt läggande grund till denna allmänna handfärdighet, som för hvar och en tvifvelsutan är af värde att besitta. Ehuru det tyska uttrycket »Handfertigkeitenunterricht» närmast sigtar på denna art af undervisning, är det dock företrädesvis hos de med allt annat än tyska sympatier besjälade fransmännen och danskarne, som rigtningen ifråga vunnit tillslutning. Vigten lägges på sjelfva verktygsförändret medan det som härigenom skulle åstadkommas, nemligen färdiga arbeten antingen alls icke eller ock i obetydlig mån tagas med i räkningen. Vid den franska slöjdundervisningen framträder denna uppfattning fullt oförblommerad; vid den danska deremot i mera modifierad form.

Slöjdens användande såsom hufvudsakligen ett formelt bildningsmedel torde vara den synpunkt, som hitintills haft att glädja sig åt största tillslutningen inom lärareverlden (i Tyskland och Frankrike undantagne). Utgången från Finland har den i Sverige först vunnit bestämda och stadgade former samt utbredning i olika slag af läroanstalter. Enligt densamma lägges icke hufvudvigten hvarken vid den synbara produkten eller den rent mekaniska färdigheten, utan hvad som härvidlag träder i förgrunden är den utveckling — psykiska såväl som fysiska — hvilken under sjelfva arbetandet åstadkommes. Slöjden blir här mindre ett ämne i detta begrepps sedvanliga betydelse än ett medel för barnens uppfostran. På grund af denna dess säregna ställning är det derför ett bestämdt missgrepp, om man utan undantag söker tillämpa samma eller likartade an-

ordningar vid slöjden som vid skolans undervisningsämnen föröfrigt. Särskildt måste, om det uppfostrande element, som ligger uti ett metodiskt ordnad kroppsbete, skall komma till sin rätt, det individuella vinna tillbörligt beaktande. Läraren måste här mer än någonsin hafva för ögonen att han är uppfostrare, icke blott undervisare och att derför hans personliga inverkan skall vara rigtad på barnet såsom enhet icke såsom bråkdelen. Det är denna slöjdens säregna ställning, hvilken — vi hafva lagt märke dertill — allt för ofta förbises eller åtminstone missförstås. Och detta är ju strängt taget icke så underligt, ty långt ifrån alla, som benämna sig lärare eller hafva med skolor att skaffa äro i besittning af det pedagogiska sinnelag, utan hvilket ett rätt förstånd af uppfostrans väsen icke kan ernås.

Ännu några rigtningar med pedagogiska syften återstå att nämna. De kännetecknas derutaf, att slöjdundervisningen ställes i direkt samband med den teoretiska undervisningen och alltså, såsom uttrycket lyder »organiskt» förenas med skolans öfriga ämnen. Att upphofsmännen och störstadels äfven anhängarne till dessa rigtningar äro att finna bland de för teoretiserande särskildt anlagde tyskarne, behöfver väl knappast nämnas.

Ett af dessa system är det *Herbartska*. Det ser i slöjdandet ett medel, hvarigenom vid den teoretiska undervisningen en mera intensiv åskådliggörelse skall kunna ernås. Barnen — så säga anhängarne af den Herbartska pedagogiken — få genom sina yttre sinnen blott en ytlig föreställning om de konkreta ting undervisningen omfattar och det fordras verksamhet samt ett dermed i sammanhang stående utförande, om klarhet i djupare mening skall kunna åstadkommas. Under de åt det »praktiska arbetet» anslagna timmarne få derför lärjungarne sjelfva tillverka den undervisningsmateriel, hvaraf de under lästimmarna betjena sig. Och än mera. Man vill af samma orsak i egentlig mening genomarbete de olika ämnena, så att det hufvudsakligaste af hvad inom dem förekommer åskådliggöres i konkret form.

Härigenom uppnås jemväl den »concentration» af undervisningen, som den Herbartska uppfostringskonsten satt till inskrift på sin fana.

Och så till sist den längst gående rigtningen på slöjdpedagogikens område, den *Frøbelska*. Enligt denna — såsom man önskar en gång se den förverkligad i framtidens skola — är arbetandet, verksamheten, utförandet, den midtpunkt, omkring hvilken all annan undervisning skall gruppera sig. Frambringandet skall gå före tänkandet. »Menniskan» — säger Fröbel — »förstår fullkomligt blott det, hon är i stånd att framställa.» För Pestalozzi gälde *åskådandet* såsom grunden för all kunskap. Fröbel deremot ser densamma i det genom *sjelfverksamhet frambragta*. I denna framtidens skola blir derföre det praktiska arbetet ej blott något tåldt, nyttigt eller nödvändigt — det blir *allt*.

Prejudikat. Östra Karups församling af Hallands län har infört slöjdundervisning i folkskolan. Som slöjdrummet ej kan uppeldas har undervisningen, som meddelas af skollärare *O. P. Svensson*, icke kunnat fortgå under hela lästiden. Hvad som felats i det för statsanslagets utbekommande bestämda timantalet, ersättes genom sammanhängande slöjdundervisning 2 å 3 veckor efter lästidens slut på sommaren. Förra året gjorde kammarrätten anmärkning häremot, emedan enligt författningen slöjden bör omvexla med läsning och skolrådet förstädigades återbära statsanslaget för fem år. Häröfver besvarade sig skolrådet och högsta domstolen har, sedan förklaringar från vederbörande blifvit införade, *ogillat* kammarrättens anmärkning.

Fröken Elisabeth Thunberg har med denna termins början i Helsingborg öppnat en slöjdskola, som på kort tid lyckats vinna en ganska stor tillslutning. Undervisningen, vid hvilken Nääs modellerie följes, pågår för 12 elever i sender två gånger i veckan med 1½ timma hvardera gången. Afgiften är 10 kronor i terminen. »Det är» — säger Helsingborgs Dagblad — »ett verkligt behof, som fylts genom denna skolas öppnande, och man har alla skäl att önska fröken T. framgång i sitt företag. De, som intressera sig för att taga kännedom om skolans verksamhet kunna besöka den hvarje dag kl. 11—1, då fröken T. villigt och förekommande tillhandagår med upplysningar. Det är ett riktigt nöje att se med huru varmt intresse lärarinnan handleder och följer sina lärjungar och genom välvilliga anvisningar och uppmuntrande ord söker väcka deras håg att genom ihärdigt arbete frambringa nätta och smakfulla saker ur den ohyflade plankan.»

Från Dalsland skrives till Slöjdundervisningsblad från Nääs:

Vid de biskopsvisitationer, som under loppet af Juli månad hållits i Dalsland, har bland de frågor angående tillståndet i kyrka och skola, som framställas till församlingarne alltid denna varit en stående: »Har slöjd införts i folkskolorna?» och der detta ej skett har biskop Rundgren kraftigt framhållit slöjdens stora uppfostrande betydelse. Af Örs pastorats 6 socknar kunde blott 3 svara ja på den framställda frågan. På de öfriga 3 stälde herr doktorn och biskopen den fordran, att de snarast måtte införa slöjd i sina respektive skolor och bad dem fråga de 3 socknar, som nu ha slöjd, om de skulle önska, att den borttoges. Der kunna de öfriga 3 öfvertyga sig om slöjdens stora nytta.

Slöjdskolan i Ävik, Helsingtuna, som började sin verksamhet höstterminen 1884, har således nu avslutat sin 8:de termin. Undervisningen bedrifves fortfarande efter Nääs system, d. v. s. omfattar snickerislöjd och svarfning. Elevantalet har äfven under nästlidne termin varit 16, tagne ur folkskolans högsta klass, hvarigenom ingen af dem varit under 12 år gammal. Undervisningstiden är 8 timmar i veckan så länge läseskolan pågår. 8 elever bevista skolan måndag och tisdag kl. 3—5 e. m., omedelbart efter läsningens slut och likaledes 8 st. onsdag och torsdag samma tid.

De förfärdigade arbetena, som vid förra terminen uppgingo till 148 st., få af barnen behållas, sedan de förut varit vid vår- och julexamina utstälde.

Det behöfliga virket bekostas dels af socknen, dels — och hufvudsakligast — af Hudiksvalls trävarubolag.

Skolan har 4 hyfvelbänkar och en präktig svarfistol.

Om den pedagogiska slöjdundervisningens resultat

af C. Nordendahl.

(Forts.)

Hvad som slutligen angår vår slöjdundervisnings pedagogiska eller rent uppfostrande betydelse anföres följande iakttagelser från flertalet af de skolor, uti hvilka undervisning varit införd några år. Härvid skall jag, så vidt möjligt är, citera uttalade omdömen och ej framkomma med egna hugskott.

Vi åsyfta, sade vi, med slöjdundervisningen att *implanta håg och kärlek till arbete i allmänhet och aktning för gröfre kroppsarbete i synnerhet*. Att våra skolor i detta afseende väl uppfyllt sitt ändamål, visar sig bäst deraf, »att barnen äro svärast att hålla hemma från skolan för att hjälpa till de dagar, då slöjd pågår. Inträffar frånvaro är det säkert ej med barnens vilja.» I en skola, der eleverna äro så många, att de måste arbeta på afdelningar, yttrar läraren: »inträffar det, att något barn är frånvarande från skolan den dagen det skall slöjda, så rent af belägras jag af de andra gossarne, som begära att få slöjda i det frånvarande barnets ställe; och det kan aldrig komma i fråga, att gossarne den dagen känna sig ohägade af brist på mat. Följden häraf är den, att det fulla antalet elever alltid finnes i slöjden. Det händer till och med, att gossen, som fått vara hemma från skolan för att hjälpa föräldrarne, gått en ganska lång väg för att få slöjda två timmar.»

»Flere tröga och likgiltiga gossar har slöjden piggat upp, hvaraf jag betjenat mig på det sättet, att om de ej kunnat sina lexor, halva de ej fått slöjda utan i stället läsa och detta medel har ej behöft användas mer än en gång.»

»Jag har ofta gjort den iakttagelsen, att barn, som förut visat sig tröga och häglösa, blifvit mera lifaktiga och läraktiga, sedan de fått deltaga i slöjdundervisningen.»

»Att för någon dag utesluta från slöjden den gosse, som visat sig värdslös och försumlig i sina hemarbeten, har ofta utgjort ett straff, hvarföre ock slöjdundervisningen visat sig för gossarne medföra en jemnare skolgång.»

»Slöjdens intellektuella nytta: att befordra ordningssinne, noggrannhet, uppmärksamhet och eftertanke o. s. v. har jag funnit mest i ögonen fallande hos slöa och oppmärksamma barn, hvilka genom den individuella undervisningen i slöjdskolan märkligen piggas upp.»

Att denna undervisning utvecklar *sjelfverksamhet* torde nog samt framgå af det i föregående anförda. Hvar och en, som vill göra sig besvär att besöka en af våra slöjdskolor och der taga i betraktande, såväl barnens ihärdighet och flit, som ock den mängd välformade och fint afputsade arbeten, som äro tillverkade, skall lätt finna, att barnen *inöfvas till ordning, noggrannhet, renlighet och snygghet* liksom ock, att de få vänja sig vid *uppmärksamhet* och att alltid *öfva ögat och formsinnet*. »De få ständigt skärpa blicken för välgjordt arbete och för vackra och regelbundna

former. Detta är ju ock något, som alltid kommer till användning i praktiska lifvet. — Då man ser barnens flit och ihärdighet under arbetet, förstår man ock, att undervisningen är *kraftutvecklande* i fysiskt afseende; ty »se på tvenne gossar, lika stora och lika gamla, men af hvilka den ene är nybörjare i slöjd och den andre blott ett år be- vistat slöjden; med hvilken lätthet för ej den senare hyf- veln och sägen och här sig för öfrigt ledigt åt, då deremot den förre visar sig mycket tafatt.»

Såsom ett bevis på det intresse slöjdundervisningen lyckats tillvinna sig, anföres det förhållandet, att många församlingar vid slöjdundervisningens införande uttryckligen fränsade sig alla utgifter för slöjden, ja på några ställen måste lärarne lemna skriftlig förbindelse att församlingen icke skulle få vidkännas några utgifter för denna undervisning. Då var slöjdundervisningen sak mellan läraren och Slöjdföreningen, utan att församlingarne synnerligen togo sig an saken, utan tvärtom sågo den med misstänksamma blickar såsom en källa till blifvande utgifter utan motsvarande nytta. Nu hafva församlingarne icke blott beviljat det af Slöjdföreningen angifna beloppet, utan också under närmast föregående år lemnat ej obetydliga bidrag såväl till iordningställande eller uppbyggande af slöjdlokal som till skolans underhåll. Här af synes att slöjdundervisningen blifvit en kommunens sak, som följes med *lika* om ej med större *intresse* än folkskolans öfriga undervisning.

Ofta hör man ock det uttalandet, att »undervisningen i slöjd är lika nödvändig och nyttig som undervisningen i skrifning och räkning».

De omdömen, som här blifvit framställda, gälla väl oftast slöjdundervisningen för gossar, men angå också flickornas slöjd. Hvad nu särskildt angår slöjdundervisningen för flickor kan anmärkas, att det i allmänhet varit lätt att anordna densamma, då det icke erfordrats vare sig särskild lokal eller några kostbara verktyg. Deremot har det icke alltid lyckats att i längden bibehålla intresset för arbetet i skolan och det, enligt mitt förmenande, hufvudsakligen af följande skäl:

1. Slöjdföreningen har ej alltid haft till sitt förfogande för ändamålet utbildade lärarinnor;

2. I jämförelse med gossarnes slöjdarbete medför arbetet i skolan ringa kroppsrorelse och för litet ombyte af arbetsarter;

3. De mindre bemedlades barn sakna ofta materiel och stanna därför ej sällan hemma.

Dessa svårigheter oaktadt, omfattas dock syskolorna med intresse, i synnerhet på de ställen, der det lyckats Slöjdföreningen att erhålla dugliga lärarekrafter.

Till sist ber jag blott få påpeka det egendomliga förhållandet, att under det att man inom snart sagt alla civiliserade länder med ifver arbetar på att i skolorna införa den slöjdundervisning, som ursprungligen har utvecklats just inom detta län, så höjas här starka röster, med det påståendet, att slöjdundervisningen i folkskolan är till föga eller ringa nytta, och detta kanske utan att verklig undersökning på något håll är anställd.

Min afsigt med den utredning, här framlagts, ville i sin mån belysa, huruvida dessa röster tala sant eller ej.

I öfrigt ropas till höger och venster: undervisningen i folkskolan skall vara praktisk, är ej nog praktisk — och dock vill man motverka slöjden, som väl ändå är den mest praktiska af all undervisning.

Borås den 5 Sept. 1888.

Slöjdundervisningens mål. Dess plats i uppfostran.

(Ur Cours Normal de Travail Manuel par P. Martin.)

Slöjdundervisningens nytta är numera obestridd. Vi behöfva således ej försvara dess införande i folkskolorna för gossar, vi hafva blott att närmare bestämma det mål den äsyftar, den plats den bör fylla i uppfostran.

Man kan ej här för ofta upprepa, att folkskolan ej i något fall bör ombildas till en handverksskola. Det är ej fråga om att af barnen göra snickare, svarfvere, mekaniska arbetare genom att öfva dem i bruket af hyvel, stämjern och fil, utan det gäller att i tid utveckla »händig- het och rörlighet, snabbhet och säkerhet i handgreppen, allt egen- skaper, hvilka, önskvärda för alla, äro framförallt nödvän- diga för folkskolans lärjungar, som til största delen komma att egna sig åt praktiska yrken».

Tilläggas bör, att slöjdundervisningen i folkskolan ej bör inskränka sig till blott och bart en organernas fysiska uppfostran; vi skulle vilja betrakta den såsom ett *allmänt uppfostringsmedel*.

Hvad är slöjdundervisningen i sjelfva verket annat än en konsekvent tillämpning af teckningens och följaktligen ock geometriens lagar? I det lärjungen tecknar på trä eller sten, blir han mer förtrogen med grunderna för de exakta vetenskaperna, hvilkas närmaste mål och praktiska nytta han då lär sig förstå.

Det material, som användes, verktygen, de förfärdigade föremålen, allt gifver anledning till ständiga iakttagelser och barnet kommer att i sitt minne utan ansträngning, ja nästan omedvetet, inhämta en mängd nyttiga kunskaper.

Genom nödvändigheten att iakttaga en modell, taga reda på alla dess detaljer, oupphörligt gifva akt på verktyget, förvärfvas ovilkorligt vanan af *iakttagelse*, en vana, som äfven skall komma öfriga studier till gagn.

Och om läraren framförallt lägger vikt vid arbetets beskaffenhet, om han vet att förevisa modeller oklanderliga i afseende å form och utförande, skall han hos våra blifvande handverkare bibehålla och utveckla denna *goda smak*, som har gjort den franska industriens rykte. Slutligen skall läraren i detta undervisningsämne finna värdefulla lärdomar för den moraliska uppfostran.

Endast genom förpligtelsen att hvarje dag lägga saker på deras rätta plats; genom den tvingande nödvändigheten att tillgodogöra sig ända till de minsta trä- och jernbitar, komma lärjungarne att antaga vanor af ordning och sparsamhet, hvaraf de framgent skola draga nytta. Än mer! Med vårt uppfostringssystem får arbetarens son, hvilken tillbringa sju år af sitt lif med en ensidigt intellektuell selsättning, om ej smak för böcker, så åtminstone afsmak för det verktyg, som skulle smutsa hans fingrar, för spaden, som han finner tyngre än pennan. Här af detta öfvergifvande af landsbygden och denna trängsel om platser, hvilken åstadkommer så många besvikna och olyckliga.

Slöjdundervisningen bör fylla denna lucka i vår uppfostran och afhjelpa vårt tidevarfs djupgående missriktning. Barnet får ej i skolan glömma, att detta arbete, hvaråt det nu egnar blott några af veckans timmar, ej är något förnedrande och att *det* arbetet allena skall i framtiden förse mannen med hans lifsuppehälle.

Med ett ord: att stärka kroppen genom musklernas måttliga öfvande, att uppfostra öga och hand, att befordra uppmärksamhet och flit, att bilda smaken genom att fylla sinnet med nyttiga kunskaper samt att framförallt utveckla kärlek till ordning och arbete: *det* är det mål vi föresatt oss.

Det faller af sig sjelft att denna undervisning såsom grundad på pedagogiska principer, endast bör anförtros åt läraren, hvilken, äfven om han skulle biträdas af en handverkare, dock bör bibehålla ledningen af densamma.

På samma sätt skola vi bemöda oss om att i efterföljande läroplan på samma gång vi utveckla slöjdundervisningens allmänna grundsatser, äfven framhålla sambandet mellan densamma och programmets öfriga ämnen.

Utlandet.

Danmark. Vid »Dansk Skoleforenings» möte i Odense den 2 Augusti höll herr *Aksel Mikkelsen* ett föredrag om »Slöjdens införande i folkskolan». Talaren påvisade, att ordet slöjd är af nordisk rot, hade kommit ur bruk i Danmark, men deremot bibehållit sig i Sverige, det betecknade ursprungligen »att slå», »att träffa», men hade nu fått betydelse af det handarbete, som användes för uppfostringssyften. Materialiet kunde vara olika, men var i allmänhet trä, och undervisningen var inskränkt till frambringandet af enkelt snickeriarbete. För att slöjden kunde få plats i skolan måste det skapas ett system och en metod, det första bildades efter det verktyg, som egnade sig för barnet och efter det arbete, som passade för kroppens utveckling. Metoden var den vanliga: att man öfvergick från det lättare till det svårare, och att ett föregående arbete förberedde det efterföljande. Slöjdundervisningen måste vara pedagogisk; den skulle därför fråga, hvad skolan och barnet fordra och icke rätta sig efter hvilka fordringar det ena eller andra handverket möjligen kunde ställa. Slöjden skulle motverka att vid senare arbeten kroppen blef förkrumpt. Slöjden skulle till en början blott införas för gossar, men seder-

mera äfven för flickorna, hvilka fullt ut lika mycket voro i behof af detta undervisningsämne. För de abnorma barnen borde den blifva ett hufvudämne. Också äldre personer kunde hafva gagn och glädje af att sysselsätta sig härmed. Slöjden lemnar, hvad måhända intet annat ämne i skolan kan gifva. Den har pedagogisk betydelse genom att framkalla och utveckla anlag, som man måhända annars icke skulle lära att känna; den har fysiologisk betydelse genom att motarbeta det förstörande den moderna kulturen för med sig; den hade social betydelse genom att inplanta aktning för det kroppsliga arbetet, sammansmälta samfundslagen och låta hvar och en komma på sin rätta plats; den utvecklade äfven de andliga förmögenheterna, i det den gjorde kraf på omdöme; den skärpte icke blott hand och öga, men också de psykiska anlagen. Den var icke riktad på något bestämdt handverk, men ville gifva förutsättningar för dem alla. Detta ämne borde helst öfvertagas af en lärare, som hade att göra med skolans öfriga ämnen, och hvarje lärare kunde med någon förberedelse göra sig lämplig härtill; en handverksmessigt bildad person skulle uppställa sitt handverk som målet och handleda såsom det vanligen sker på verkstäderna; intetdera vore dock pedagogiskt riktigt. Efter att hafva framhållit skilnaden mellan slöjd och »huslid», omnämnde talaren, hurusom danska skollagen upptagit slöjden, men under annat namn. Till att börja med borde man söka att på frivillighetens väg skaffa slöjden ingång i folkskolan. I motsats till hvad i Sverige varit fallet, hade man i Danmark först infört den i de högre skolorna såsom en motvigt mot det myckna teroretiserandet, men den hörde också hemma i folkskolan. Förhållandet mellan slöjden och gymnastiken påvisades jemväl. Den derpå följande diskussionen rörde sig egentligen omkring skilnaden mellan slöjd och »huslid». Alla voro ense derom, att sysslandet med kroppsligt arbete under skoltiden har sin stora betydelse.

(Efter Fyens Avis.)

Norge. Slöjdskolan i Bergen har nu blifvit utvidgad, så att den kan mottaga 450 elever. Slöjd är likaledes i år införd uti Hambros latin- och realskola samt den kommunale middelskole. Undervisningstiden är 4 timmar i veckan.

Belgien. Vid slutet af förra vårterminen var i Belgien slöjdundervisning (dock hufvudsakligen papparbeten) införd i 11 folkskollärareseminariär och 14 folkskolor.

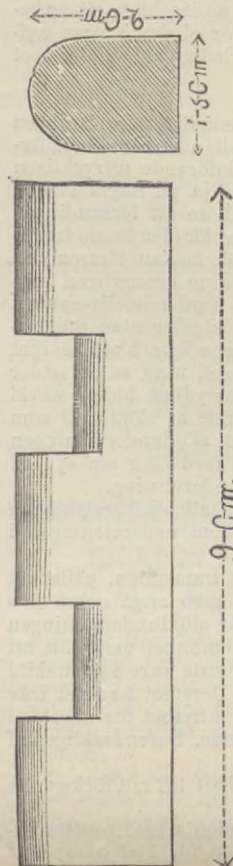
Tyskland. Åttonde tyska kongressen för pedagogisk slöjdundervisning sammanträdde den 22 och 23 September i München. Enligt programmet för densamma höllas följande föredrag: Om metoden vid slöjdundervisningen, af skollärare Groppler från Berlin; Slöjdundervisningens nuvarande ståndpunkt i olika länder, särskildt i Schweiz, Sverige och Österrike, af v. Schenckendorff; Slöjdundervisningen i den allmänna uppfostrans tjänst, af dr Götze; Slöjdundervisningen såsom förskola för den industriella och konstindustriella utbildningen, af direktor C. Grunow; Slöjdundervisningsrörelsen från nationalekonomisk synpunkt, af v. Schenckendorff. Till furst Bismarck, som af statens medel beviljat föreningen ett understöd, afsändes ett tacksamhetstelegram. Bland de närvarande utlänningarne märktes ingenjör Leffler från Göteborg, herr Aksel Mikkelsen från Köpenhamn samt direktör S:t Hilaire från S:t Petersburg.

Frankrike. En komité af 12 personer har i Paris blifvit nedsatt för att studera slöjdundervisningsfrågan samt föreslå nödiga ändringar uti den vid folkskolorna derstädes använda metoden. Komiténs sekreterare är direktör E. Schmitt, som 1882 genomgick kurs på Nääs. Bland lärarne i Paris råder ett ganska stort missnöje med det sedan sex år tillbaka uti folkskolorna använda slöjdsystemet med klassundervisning, förföningar och handverkare såsom undervisare.

Ur modellserierna.

N:o 10. *Pennhållare af björk.*

(Serie för städernas folkskolor, för läroverk och för flickskolor.)

1. Ett lämpligt stycke ursågas med saksåg samt tillformas med yxa.

2. En sida och en kant upphyflas vinkelrätt med puts-hyvel.

3. Pennhållarens längd äfvensom spåren utmätas med passare; de senare utföras med fogsvans och knif.

4. Längden afsågas med fogsvans.

5. Sedan de båda medelpunkterna blifvit uppsökta, slås i hvardera ändan en halvcirkel, hvars diameter är lika med pennhållarens tjocklek.

6. Afrundningen verkställes med putshyvel.

7. Föremålet jemnas med fil och putsas med glaspapper.

Öfningar: afsågning, huggning med yxa, kanthyfling, vinkel- och strykmåttsöfning, nedsågning med fogsvans, lång- och tvärsnitt, konvex formhyfling, filning och putsning.

Literatur.

Primär- och Elementarskolan, läroanstalt för gossar och flickor i Göteborg.

Denna skola, hvars föreståndare är den kände pedagog B. C. Rodhe, har en slöjdafdelning, bestående af tvenne klasser, och i hvilken deltagandet är frivilligt. I 1:sta klassen, afsedd för de mindre barnen, förekommer småslöjd i öfverensstämmelse med Fröbels och Praktiska Arbetskolans i Stockholm system samt i 2:dra klassen träslöjd för de större i öfverensstämmelse med »Nässystemet.»

Öfverstyrelsens för Stockholms stads folkskolor underåriga berättelse för år 1887.

Af densamma framgår, att slöjdundervisningens förläggande i en del skolor till förmiddagarne medfört synnerligen goda resultat. »En sammanställning af uppgifterna om förmiddagsslöjden och eftermiddagsslöjden visar, att under den förra medhunnits jemförelsevis flera arbeten än under den senare. Detta beror delvis derpå, att de gossar, som fått deltaga i förmiddagsslöjden i medeltal varit äldre och sålunda mera utvecklade. Men till en betydlig del måste det äfven komma af omväxling mellan stillasittandet på lärorummet och den fria rörelsen i slöjdsalen samt af den naturliga belysningen och de öfriga hygieniska gynsamma omständigheter, under hvilka förmiddagsarbetet kunnat ske. Den vunna erfarenheten är sådan, att den manar ej blott till fortsättning vid de skolor, der förmiddagsslöjd nu finnes införd utan äfven till efterföljd vid de öfriga.»

Prenumerera å närmaste postanstalt på

Småskolevännen,

Sveriges **billigaste** skoltidning!

Prenumerationspris: helt år 1 kr. 50 öre, halft år 1 kr.

GÖTEBORG.
Göteborgs Handelstidnings Aktiebolags tryckeri.
1888.

